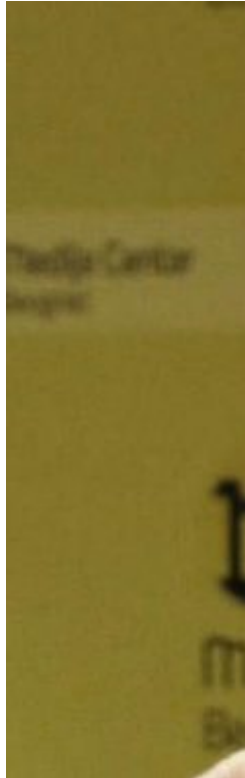

Уз ретке изузетке, запосленима, као уосталом ни пензионерима и незапосленима у Србији нема шта да се честита за Празник рада.

Живот у свету владавине корпоративног капитала и према његовим интересима сервилних држава и влада вратио нас је у режим у коме три осмице – синдикални захтев из 19 века за осам сати рада, одмора и слободног времена, делује готово романтично и бајколико, каже у разговору за Данас Зоран Стојиљковић, председник Уједињених гранских синдиката „Независност“ и додаје да смо данас једнако далеко и од достојанственог рада – уговореног, безбедног и на време и пристојно плаћеног.

Према његовим речима живимо у све неједнакијем свету, при чему је Србија неславни рекордер по степену неједнакости у Европи, у којој четвртина грађана живи у зони сиромаштва, а две трећине саставља крај са крајем. У свету се тражи економија знања и информација, целоживотног учења, а овде сужавамо круг оних којима је доступно квалитетно образовање. У време дигитализације рада и друштва, одржавамо широк круг функционално неписмених – будућих дигиталних робова.

– Свет и Србија у којој желимо да живимо требало би да имају облик равностраног троугла у коме три стране чине економски развој, социјална правичност и солидарност и социјална и еколошка одрживост. Чини се, међутим, да су власти заинтересоване првенствено за контролу инфлације, стабилизацију финансија и тек за лошу, рањиву запосленост. Имамо просечну зараду од 400 евра од које се да тек преживљавати, при

чему 70 одсто запослених прими мање од тог просека – уколико уопште прими. Повољни пословни амбијент се погрешно схвата као стављање у посед јефтине и обесправљене радне снаге. Или пружање услова и субвенција недоступних домаћим привредницима. Примери Гоше и Фијат Крајслера, али и Аир Србије, јасно говоре да бројни страни улагачи практично живе у зони екстериторијалности, у којој за њих не важе домаћа правила игре, истиче Стојиљковић.

Када је реч о томе да упркос лошим условима рада и лошим примањима у Србији данас има врло мало штрајкова, по њему штрајкова и ширих протеста заправо нема битно мање, али су њихов домет, ефекти и публицитет далеко скромнији него раније.

– Пред дисциплинујућим деловањем кризе и раширеним страхом од губитка посла битно је смањена и спремност на солидарну подршку колегама у штрајку. Обесхрабрује и чињеница да власти готово без изузетка стају на страну (страних) власника и настоје да пацификују протест и тиме што њихове учеснике, када покажу упорност, оптуже за скривену политичку позадину штрајка а не пружају никакве доказе за то. Штрајк у Фијат Крајслеру и његов ток и прескромни ефекти су више него речит пример. Последично, запослени и када штрајкују не очекују бог зна какве ефекте и по правилу задовољавају се мрвицама – повременим исплатама заосталих зарада и дуговања и одбраном минималних радних стандарда и права. И то без разлике, у широком луку од грађевинских радника, до запослених у медијима, каже председник УГС „Независност и додаје да овај синдикат жели и све чини да живимо у земљи демократије, владавине права и развијеног социјалног дијалога, у којој се већина закона не доносе по хитној процедури. У којој се закони не шаљу на јавну расправу, а да трипартитне радне групе нису завршиле посао. У којој парламент, али и правосудне институције нису тек маска за огољену владавину партијских олигархија. У којој медији јесу средство информисања и неговања духа полемике и културе дијалога, а не тек пропагандна тољага и средство ширења постистина и лажних вести.

– Желимо да живимо у земљи у којој нисмо унижени системском политичком корупцијом и у којој је све на продају – звања, позиције части... У којој борба против корупције и контрола имовине нису тек исплативо политичко обећање које служи као изборни мамац. У којој нису у тој мери развијени партијско запошљавање и клијентелизам. Размре које је задобило партијско запошљавање илуструје податак да сваки трећи запослени има партијску књижицу владајуће странке или њених коалиционих сателита. Истовремено, да ли је наша судбина да нам деца одлазе а медиокритети са купљеним дипломама одлучују о нашим судбинама, закључује овим питањем Зоран Стојиљковић.

Партнерством до промена

Пре скоро 20 година у жељи да променимо режим у коме се није могло ни преживљавати, ми из Независности окупили смо се, заједно са бројним НВО и удружењима, у Партнерство за демократске промене. Створимо опет такво партнерство. Срећа и бољи живот очито не долазе са изборним променама – за њих се треба изборити сталном борбом на радном месту и сопственој животној средини. Учешћем у првомајској протестној шетњи чинимо један од првих корака у правом смеру. Добродошли су све синдикалне, студентске или организације пензионера, професионална удружења и бројне организације и покрети унутар цивилног друштва, укључив и независне медије, који настоје да негују демократске и европске вредности. Са неким од њих већ имамо потписане уговоре о сарадњи. Сви су они добродошли у првомајској протестној шетњи.

(Данас)